

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

15.05.2023

тература» через українські переклади сприяє формуванню та збереженню генетичного коду нації, вихованню свідомого громадянина України, який, вивчаючи найкращі взірці чужої літератури, глибше пізнає й розуміє реалії своєї країни, традиції рідної культури. Завдяки читанню художніх творів різних країн і народів учням розкриваються своєрідні культурні коди розмаїтого світу, необхідні для психологічної й соціальної адаптації особистості до сучасного полікультурного суспільства.

Мета вивчення зарубіжної літератури – формування громадянина України, патріота своєї держави з планетарним мисленням; розвиток у процесі читацької діяльності ключових і предметних компетентностей учнів, здатних обрати для задоволення своїх інтелектуальних, духовних, естетичних та соціальних потреб якісний літературний твір, дати йому адекватну оцінку, виявити власну читацьку рефлексію; заохочення школярів до розширення кола читання, досягнення духовної та естетичної цінності літературних творів різних епох і країн, поглиблення культурно-пізнавальних інтересів учнів, усвідомлення ними ключової ролі художньої літератури в сучасному світі, націєтворчої функції художнього перекладу, ролі вітчизняних майстрів перекладу в духовному поступі України; виховання в учнів поваги до культурних надбань українського та інших народів, формування творчої особистості громадянина України з високим рівнем загальної культури, гуманістичним світоглядом, активною життєвою позицією, національною свідомістю.

Основним **предметом вивчення** в курсі «Зарубіжна література» є найкращі твори світового письменства в українських перекладах.

Завдання вивчення зарубіжної літератури:

- виховання творчого читача із самостійним критичним мисленням, високим естетичним смаком і стійким інтересом до художньої літератури;

- формування цілісних уявлень про закономірності перебігу літературного процесу, основні літературні епохи, напрями, течії, роди, жанри й стилі в контексті вітчизняної та світової історії та культури;

- увиразнення українського контексту творів зарубіжної літератури через залучення широких міжкультурних і міжлітературних зв'язків, фактів про культурні події країни, пов'язані з літературними творами, висвітлення теми України у творчості зарубіжних письменників;

- розвиток умінь бачити світовий контекст української літератури та культури, її здобутки та внесок у світову культуру;

- упровадження актуальних стратегій різних видів аналізу перекладних та/або оригінальних літературних творів;

- поглиблення знань із теорії літератури, використання їх у процесі дослідження творів, розвиток теоретичного мислення учнів і формування навичок критичного аналізу літературних явищ;

- формування уявлень про вітчизняну перекладацьку школу, розкриття значення перекладної літератури як могутнього чинника розвитку української нації;

- поглиблення рівня володіння рідною мовою через рецепцію та інтерпретацію україномовних перекладів художніх творів;

- розвиток зв'язного мовлення (із застосуванням прикладів із художніх текстів, аргументації, елементів дискусії, самостійної оцінки прочитаного, науково-критичних джерел, знань з української та іноземних мов та інших гуманітарних предметів);

- забезпечення ефективності навчальної діяльності, котра сприяє не лише накопиченню учнями знань, умінь і навичок, а й індивідуальному сприйняттю та творчому осмисленню літератури, формування в учнівства індивідуальних стратегій пізнавальної діяльності;

- оволодіння учнями елементами дослідницької діяльності й основами культури розумової праці в літературній царині (робота зі словниково-довідниковими ресурсами, науково-критичними працями, укладання бібліографії, підготовка доповіді, складання тез, написання реферату, використання комп'ютера (зокрема інтернет-ресурсів) з метою здобуття та опра-

цювання літературної та літературознавчої інформації, участь у роботі літературно-творчих секцій МАН, профільних інтелектуальних змаганнях тощо);

підготовка школярів до життя в полікультурному просторі.

Вивчення зарубіжної літератури забезпечує реалізацію таких **функцій предмета**:

- 1) пізнавально-ціннісної (пізнання людини й світу за допомогою художньої літератури, формування ціннісних орієнтирів особистості);
- 2) естетичної (розвиток уявлень про специфіку мистецтва слова й перебіг літературного процесу, естетичного смаку, умінь визначати художню цінність творів);
- 3) розвивальної (розвиток розумових і творчих здібностей, самостійного критичного мислення, індивідуальних стратегій пізнавальної діяльності, навичок роботи з книжкою, комп'ютером із метою розширення кола читання, формування культури спілкування рідною та іноземними мовами);
- 4) соціально-адаптаційної (соціокультурна адаптація особистості до умов сучасного інформаційного суспільства);
- 5) виховної (виховання високих моральних і громадянських якостей, національної свідомості, відповідальності за збереження духовних надбань України й людства).

Відповідно до **Концепції Нової української школи** здобувачі освіти мають не лише опанувати зміст навчальних дисциплін, а передовсім набути необхідних для життя в суспільстві умінь і навичок, важливих для всебічного розвитку особистості, її подальшого становлення, морального та професійного зростання. Компетентність – це динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні освіти (Національний освітній глосарій, 2014).

Компетентнісний підхід, покладений в основу Концепції Нової української школи, полягає у підготовці учнів до сучасного життя та майбутньої діяльності, у цілеспрямованому формуванні в них ключових і предметних компетентностей.

Компетентнісний підхід кардинально змінює освітню роль учня – із реципієнта (сприймача інформації) він перетворюється на активного учасника освітнього процесу, суб'єкта навчальної діяльності, котрий здобуває, перевіряє, обробляє та використовує інформацію. За допомогою індивідуальних зусиль та творчого пошуку учень обирає власну траєкторію не лише в певній галузі, а й у житті. Компетентнісний підхід дає змогу сформулювати творчу й активну особистість із вільною свідомістю, прагненням до постійної самоосвіти, до нових вершин у різних видах діяльності.

Принципи компетентнісного підходу:

- розширення прав і можливостей учнів у пізнавальній діяльності;
- формування власної траєкторії навчання;
- концентричне розширення компетентностей (покрокове нарощування знань, умінь, навичок);
- зв'язок навчального процесу із сучасним життям;
- настанова на самостійне мислення і творче самовираження учнів;
- оцінка й самооцінка діяльності;
- виявлення перспективи вивчення предмета;
- систематизація, узагальнення, творче осмислення вивченого;
- підвищення інтересу до процесу навчання;
- стимулювання до свідомого вибору майбутньої професії;
- формування потреби творчої реалізації в суспільстві, набуття умінь і навичок, необхідних для життєвого успіху.

Ключові компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної сфери, натомість важливі для успішної діяльності, подальшої реалізації особистості в житті.

Відповідно до Рекомендацій Європейської Ради засобами предмета «Зарубіжна література» мають бути сформовані такі **ключові компетентності**: 1) спілкування державною мовою; 2) спілкування іноземними мовами; 3) математична компетентність; 4) компетентності в природничих науках і технологіях; 5) інформаційно-цифрова компетентність; 6) уміння вчитися; 7) ініціативність і підприємливість; 8) соціальна та громадянська компетентності; 9) обізнаність та самовираження у сфері культури; 10) екологічна грамотність і здорове життя.

ЗМІСТ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ

№ заняття	Тематика (розділи, теми заняття)	Кіл-ть год.	Форми та методи проведення навчальних занять. Види роботи	Міжпредметні зв'язки	Очікувані результати
1	2	3	4	5	6
	I СЕМЕСТР				
	I. ОРИГІНАЛЬНА І ПЕРЕКЛАДНА ЛІТЕРАТУРА В СУЧАСНОМУ СВІТІ. ЗОЛОТІ СТОРІНКИ ДАЛЕКИХ ЕПОХ	12			
1-2.	Значення художньої літератури для людини й людства ХХІ ст. Формування читача в епоху цифрових технологій. Перекладна література як важливий складник вітчизняної культури й чинник формування української нації. Етапи й шедеври античності (огляд). Гомер (приблизно VIII ст. до н. е.). «Одіссея»	4	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу	Інформатика, художня культура.	Студент / студентка Предметні компетентності Знавчий компонент <i>розуміє</i> значення художньої літератури для розвитку суспільства та особистості; <i>знає</i> особливості художнього перекладу, його різновиди; <i>дає стислу характеристику</i> літератури античності та Відродження; <i>називає</i> видатних представників античної та ренесансної культур; <i>знає</i> основні відомості про Гомера, Данте і В. Шекспіра; <i>розуміє</i> вплив творчості Гомера, Данте і В. Шекспіра на українську літературу й світовий літературний процес; <i>дає загальну характеристику</i> змісту творів; <i>називає</i> імена відомих українських перекладачів творів античності й Відродження; Діяльнісний компонент <i>з'ясовує</i> сутність діалогу автора й читача, діалогу культур у процесі читання художньої літератури; <i>уміє користуватися</i> фондами бібліотек, зокрема електронних мережевих бібліотек; <i>аналізує</i> ідейно-тематичний зміст, сюжет, особливості композиції, проблематику поем «Одіссея» та «Божественна комедія» (за прочитаними уривками), трагедії «Гамлет»; <i>визначає</i> міфологічні й побутові елементи в «Одіссеї»; <i>характеризує</i> стиль гомерівської оповіді, концепцію світу і людини в «Божественній комедії», образи Одіссея і Гамлета, жанрову своєрідність творів; <i>висловлює</i> ставлення до літературних персонажів; <i>аргументує</i>, чому образ Гамлета став «вічним»; <i>визначає</i> провідні мотиви трагедії «Гамлет», роль монологів у розкритті образу головного героя; Ціннісний компонент <i>усвідомлює</i> духовні цінності, утілені у творах літератури; <i>обговорює</i> філософсько-етичні проблеми, порушені у творах; <i>висловлює судження</i> щодо проблем праведного благочестивого життя (за «Божественною ко-
3.	Специфіка італійського Відродження, його основні етапи, представники. Роль Данте Аліґ'єрі в історії європейської культури. Поема «Божественна комедія» як філософсько-художній синтез середньовічної культури й утілення ідей раннього Відродження	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу		
4.	Ренесанс в Англії. Здобутки й представники. Здобутки драматургії Вільяма Шекспіра . Філософські та моральні проблеми в трагедії «Гамлет»	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу		
5-6.	Провідні мотиви трагедії В.Шекспіра «Гамлет» . Художній простір (данське королівство як символ). Гамлет – вічний образ світової літератури. Багатогранність шекспірівських характерів КР №1. ЗОЛОТІ СТОРІНКИ ДАЛЕКИХ ЕПОХ	4	Словесні, наочні, практичні. Облік знань (контрольна робота)		

					медією») та морального вибору в житті людини (за трагедією «Гамлет»); <i>оцінює</i> чинники (цінності, ідеали, стани) духовного життя і вчинків літературних персонажів; <i>робить висновки</i> про значення прочитаних творів для світового культурного поступу в цілому і розвитку українського культурного середовища зокрема. Ключові компетентності Спілкування державною мовою <i>тлумачить</i> поняття «автор», «читач», «діалог культур», «оригінал», «художній переклад»; <i>збагачує</i> власне мовлення крилатими висловами Спілкування іноземними мовами <i>знає</i> вислови зарубіжних митців про літературу й культуру іноземною мовою (за умови володіння нею); <i>читає</i> уривок із трагедії «Гамлет» англійською мовою (за умови володіння цією мовою); <i>порівнює</i> уривки оригіналу та перекладу трагедії «Гамлет» (за умови володіння англійською мовою); Математична компетентність на підставі прочитаного <i>виокремлює</i> головну та другорядну інформацію; Інформаційно-цифрова компетентність <i>знає</i> електронні сайти українських бібліотек, <i>використовує</i> їх у процесі навчання й читання художньої літератури; <i>створює</i> електронну продукцію (презентації, буктрейлери тощо) для популяризації улюблених книжок; Уміння вчитися <i>використовує</i> різні джерела довідкової інформації (словники, енциклопедію, он-лайн ресурси) для отримання нових знань; Соціальна та громадянська компетентності <i>толерантно ставиться</i> до культурних надбань інших народів; Обізнаність та самовираження у сфері культури <i>усвідомлює</i> роль художньої літератури для світового культурного поступу; Екологічна грамотність і здорове життя <i>розуміє</i> значення читання художньої літератури для духовного здоров'я людини як спосіб протидії насильству, агресії та іншим негативним явищам сучасного світу.
	II. ПРОЗА Й ПОЕЗІЯ ПІЗНЬОГО РОМАНТИЗМУ ТА ПЕРЕХОДУ ДО РЕАЛІЗМУ XIX СТ.	6			
7.	Ернст Теодор Амадей Гофман як пред-	2	Словесні, наочні,	<u>Історія.</u>	Студент / студентка

	ставник гротескної течії романтизму. Особливості сюжету й композиції повісті «Крихітка Цахес на прізвисько Цинобер». Гротескні образи. Викривальний зміст твору. Символіка		практичні. Вивчення нового матеріалу	українська мова, художня культура	Предметні компетентності Знаннєвий компонент розуміє особливості розвитку романтизму, специфіку його течій у національних літературах і творчості митців; <i>знає</i> українських перекладачів та українські переклади прочитаних творів, <i>визначає</i> в них засоби художньої виразності; Діяльнісний компонент виявляє жанрові ознаки прочитаних творів; <i>визначає</i> особливості взаємодії різних елементів (романтичних і реалістичних) у творах письменників; <i>аналізує</i> провідні теми, проблеми, мотиви творів; <i>коментує, характеризує, інтерпретує</i> образи персонажів та засоби їх створення; <i>виявляє</i> особливості індивідуального стилю митців; <i>зіставляє</i> образи, засоби виразності; <i>виявляє</i> традиції й новаторство митців на тлі літературного процесу; Ціннісний компонент висловлює власну думку щодо порушених у творах проблем; <i>усвідомлює</i> гуманістичні цінності доби романтизму (пріоритет особистості, свободи, мистецтва, людських почуттів та ін.); Ключові компетентності Спілкування державною мовою <i>пояснює сутність</i> понять і фактів, пов'язаних із розвитком романтизму; <i>бере участь у дискусії</i> стосовно проблем, порушених у творах; Спілкування іноземними мовами <i>читає тексти (уривки)</i> іноземною мовою (за умови володіння нею); <i>порівнює</i> оригінали й переклади (у фрагментах); Математична компетентність <i>складає таблиці, схеми</i> на підставі прочитаних творів; <i>установлює</i> причинно-наслідкові зв'язки подій та образів; Компетентності в природничих науках і технологіях самостійно <i>знаходить і систематизує</i> інформацію про літературні твори та явища; Інформаційно-цифрова компетентність <i>використовує</i> цифрові технології для розширення уявлень про творчість письменників; Соціальна та громадянська компетентності <i>виявляє</i> соціальні явища, які знайшли відбиток у творах, <i>аналізує</i> авторську позицію щодо соціальних проблем; <i>оцінює</i> стосунки романтич-
8.	"Й.В.Гете. Трагедія"Фауст - вершина творчості митця. Історія створення та проблематика твору."	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу		
9.	Місце Волта Вітмена в літературному процесі США. Особливості світобачення митця. Зв'язок збірки « Листя трави » з історією та життям Америки. Тематика, проблематика, композиція збірки «Листя трави»	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу		

					них героїв і соціуму; усвідомлює цінність активної життєвої позиції; Обізнаність та самовираження у сфері культури розглядає твори письменників на тлі історико-літературного процесу, у зв'язках з історією культури; Екологічна грамотність і здорове життя з'ясовує роль пейзажів у творах романтизму, визначає ставлення представників романтизму до природи.
	ІІІ. ПЕРЕХІД ДО МОДЕРНІЗМУ. ВЗАЄМОДІЯ СИМВОЛІЗМУ Й ІМПРЕСІОНІЗМУ В ЛІРИЦІ	6			
10.	Модернізм як літературно-мистецький напрям кінця ХІХ – початку ХХ ст. Течії раннього модернізму. Шарль Бодлер – пізній романтик і зачинатель модернізму. Збірка «Квіти зла» (загальна характеристика, поезії «Альбатрос», «Відповідності», «Вечорова гармонія»)	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу	Українська література, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаний компонент розповідає про зміну світоглядних та естетичних засад літератури й мистецтва на межі ХІХ–ХХ ст.; називає характерні ознаки модерністських течій і явищ у художніх творах; знає основні віхи життя і творчості митців, риси їхнього індивідуального стилю; Діяльнісний компонент аналізує ліричні твори (цілісно і у фрагментах); виявляє у творах письменників провідні проблеми, теми, мотиви; виокремлює символи, пояснює їхній асоціативний зміст; розкриває зв'язок романтизму і модернізму (на ранньому етапі модернізму), реалізму і модернізму (на зрілому етапі модернізму); характеризує взаємодію імпресіонізму та символізму в ліриці кінця ХІХ – початку ХХ ст.; обговорює проблему призначення мистецтва й митця; висловлює власні думки щодо впливу французького символізму на розвиток української поезії; Ціннісний компонент сприймає й розуміє естетику образного слова; висловлює судження щодо художньої цінності прочитаних творів, образів ліричних героїв; Ключові компетентності Спілкування державною мовою знає та інтерпретує українські переклади творів поетів; Спілкування іноземними мовами читає й інтерпретує оригінали віршів іноземною мовою (за умови во-
11-12.	Теоретичні засади й художні відкриття поезії французького символізму. Естетичні погляди Поля Верлена у вірші «Поетичне мистецтво» . Зображення пейзажів природи і душі в «Осінній пісні» . Художнє новаторство Артюра Рембо . Поєднання рис імпресіонізму й символізму в сонеті «Голосівки» . Образ ліричного героя у вірші «Моя циганерія» КР №2 ПРОЗА Й ПОЕЗІЯ ПІЗНЬОГО РОМАНТИЗМУ ТА ПЕРЕХОДУ ДО РЕАЛІЗМУ ХІХ СТ	4	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу		

					лодіння нею); Математична компетентність визначає у прочитаних творах символи, <i>створює</i> їхні графічні зображення, <i>тлумачить</i> їх; Компетентності в природничих науках і технологіях складає <i>тези</i> (лекції вчителя чи власного виступу); Інформаційно-цифрова компетентність здійснює (за допомогою цифрових технологій) пошуково-дослідницьку діяльність у літературній царині (збирання відомостей про письменників, систематизація фактів, аналіз окремих літературних явищ, підготовка повідомлення, презентації тощо); Уміння вчитися використовує літературознавчі словники, енциклопедії та інші види джерел; Ініціативність і підприємливість навчається цінувати власну свободу, ініціативність, <i>обстоює</i> власні позиції; Соціальна та громадянська компетентності доводить значення краси мистецтва для розвитку особистості сучасної людини й світу; Обізнаність та самовираження у сфері культури усвідомлює зв'язок літератури й живопису, літератури й музики на етапі раннього модернізму (імпресіонізм, символізм); Екологічна грамотність і здорове життя визначає засоби художньої виразності для створення пейзажів у ліриці й образотворчому мистецтві.
	IV. РОМАН XIX СТ.	8			
13.	Роман як жанр літератури, його формування і провідні ознаки. Різновиди роману XIX ст., національна своєрідність.	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу	Історія, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаннєвий компонент <i>знає</i> історію формування жанру роману у світовій літературі, його різновиди; <i>розуміє</i> специфіку розвитку роману в XIX ст., <i>називає</i> його жанрові ознаки; Діяльнісний компонент <i>виявляє</i> ознаки типовості образів у реалістичному романі; <i>характеризує</i> й <i>порівнює</i> романні образи у зв'язках із дійсністю, середовищем, світо-

					глядними шуканнями митців; на підставі прочитаних творів <i>виокремлює</i> ознаки різновидів;<i>зіставляє</i> образи персонажів; Ціннісний компонент <i>висловлює</i> судження щодо порушених у романах проблем;<i>дає оцінку</i> героям, використовуючи навички критичного мислення; Ключові компетентності Спілкування державною мовою <i>пояснює</i> суть поняття «роман»; Спілкування іноземними мовами <i>читає</i> тексти (уривки) іноземною мовою (за умови володіння нею); Математична компетентність <i>установлює</i> причиново-наслідкові зв'язки між типовими характеристиками й типовими обставинами їх формування; Компетентності в природничих науках і технологіях <i>коментує</i> та <i>аналізує</i> різні інтерпретації та оцінки критиків щодо прочитаних романів; Інформаційно-цифрова компетентність <i>використовує</i> цифрові технології для створення презентацій за прочитаними творами; Уміння вчитися <i>використовує</i> словники, довідники для здобуття теоретичних знань про розвиток жанру роману; Ініціативність і підприємливість <i>Створює</i> обкладинку або рекламу улюбленого роману, коментує свій задум; Соціальна та громадянська компетентності <i>аналізує</i> вплив соціуму на особистість;<i>висловлює власну думку</i> щодо суспільних і моральних питань, порушених у прочитаних творах; Обізнаність та самовираження у сфері культури <i>зіставляє</i> прочитані твори з екранізаціями, ілюстраціями тощо, <i>критично оцінює</i> їх; <i>визначає</i> особливості культури, які знайшли відбиток у романах XIX ст.
14.	Стендаль (Марі Анрі Бейль, 1783 – 1842). «Червоне і чорне». Творчий шлях письменника, його внесок у скарбницю психологічної прози XIX ст. Конфлікт молодого людини та суспільства в	2	Словесні, наочні, практичні. Облік знань (контрольна робота); розвиток мовлен-	Історія, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаннєвий компонент <i>знає</i> історію формування жанру роману у світовій літературі, його різновиди;

	романі «Червоне і чорне». Образ Жульєна Сореля. Зображення соціального середовища у творі. Символіка.		ня	<i>розуміє</i> специфіку розвитку роману в XIX ст., <i>називає</i> його жанрові ознаки; Діяльнісний компонент <i>виявляє</i> ознаки типовості образів у реалістичному романі; <i>характеризує</i> й <i>порівнює</i> романні образи у зв'язках із дійсністю, середовищем, світоглядними шуканнями митців; на підставі прочитаних творів <i>виокремлює</i> ознаки різновидів; <i>зіставляє</i> образи персонажів; Ціннісний компонент <i>висловлює</i> судження щодо порушених у романах проблем; <i>дає оцінку</i> героям, використовуючи навички критичного мислення; Ключові компетентності Спілкування державною мовою <i>пояснює</i> суть поняття «роман»; Спілкування іноземними мовами <i>читає</i> тексти (уривки) іноземною мовою (за умови володіння нею); Математична компетентність <i>установлює</i> причиново-наслідкові зв'язки між типовими характерами й типовими обставинами їх формування; Компетентності в природничих науках і технологіях <i>коментує</i> та <i>аналізує</i> різні інтерпретації та оцінки критиків щодо прочитаних романів; Інформаційно-цифрова компетентність <i>використовує</i> цифрові технології для створення презентацій за прочитаними творами; Уміння вчитися <i>використовує</i> словники, довідники для здобуття теоретичних знань про розвиток жанру роману; Ініціативність і підприємливість <i>Створює</i> обкладинку або рекламу улюбленого роману, <i>коментує</i> свій задум; Соціальна та громадянська компетентності <i>аналізує</i> вплив соціуму на особистість; <i>висловлює власну думку</i> щодо суспільних і моральних питань, порушених у прочитаних творах; Обізнаність та самовираження у сфері культури <i>зіставляє</i> прочитані твори з екранізаціями, ілюстраціями тощо, <i>критично оцінює</i> їх; <i>визначає</i> особливості культури, які знайшли відбиток у романах XIX ст.
--	--	--	-----------	--

15.	Ідейно-естетичні погляди і творчий шлях Оскара Вайльда . Проблема краси й моралі в романі «Портрет Доріана Грея».	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу	Історія, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаний компонент знає історію формування жанру роману у світовій літературі, його різновиди; розуміє специфіку розвитку роману в XIX ст., називає його жанрові ознаки; Діяльнісний компонент виявляє ознаки типовості образів у реалістичному романі; характеризує й порівнює романи образи у зв'язках із дійсністю, середовищем, світоглядними шуканнями митців; на підставі прочитаних творів виокремлює ознаки різновидів; зіставляє образи персонажів; Ціннісний компонент висловлює судження щодо порушених у романах проблем; дає оцінку героям, використовуючи навички критичного мислення; Ключові компетентності Спілкування державною мовою пояснює суть поняття «роман»; Спілкування іноземними мовами читає тексти (уривки) іноземною мовою (за умови володіння нею); Математична компетентність установлює причиново-наслідкові зв'язки між типовими характеристиками й типовими обставинами їх формування; Компетентності в природничих науках і технологіях коментує та аналізує різні інтерпретації та оцінки критиків щодо прочитаних романів; Інформаційно-цифрова компетентність використовує цифрові технології для створення презентацій за прочитаними творами; Уміння вчитися використовує словники, довідники для здобуття теоретичних знань про розвиток жанру роману; Ініціативність і підприємливість Створює обкладинку або рекламу улюбленого роману, коментує свій задум; Соціальна та громадянська компетентності аналізує вплив соціуму на особистість; висловлює власну думку щодо суспільних і моральних питань, порушених у прочитаних творах;
-----	--	---	--	---------------------------	--

					Обізнаність та самовираження у сфері культури <i>зіставляє прочитані твори з екранізаціями, ілюстраціями тощо, критично оцінює їх;</i> <i>визначає особливості культури, які знайшли відбиток у романах XIX ст.</i>
16.	Оскар Вайльд. Роман «Портрет Доріана Грея». Система образів. Еволюція головного героя. Творчість О.Вайльда (<i>твір</i>)	2	Словесні, наочні, практичні. Облік знань (контрольна робота); розвиток мовлення	Історія, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаннєвий компонент <i>знає історію формування жанру роману у світовій літературі, його різновиди;</i> <i>розуміє специфіку розвитку роману в XIX ст., називає його жанрові ознаки;</i> Діяльнісний компонент <i>виявляє ознаки типовості образів у реалістичному романі; характеризує й порівнює романні образи у зв'язках із дійсністю, середовищем, світоглядними шуканнями митців; на підставі прочитаних творів виокремлює ознаки різновидів; зіставляє образи персонажів;</i> Ціннісний компонент <i>висловлює судження щодо порушених у романах проблем; дає оцінку героям, використовуючи навички критичного мислення;</i> Ключові компетентності Спілкування державною мовою <i>пояснює суть поняття «роман»;</i> Спілкування іноземними мовами <i>читає тексти (уривки) іноземною мовою (за умови володіння нею);</i> Математична компетентність <i>установлює причиново-наслідкові зв'язки між типовими характеристиками й типовими обставинами їх формування;</i> Компетентності в природничих науках і технологіях <i>коментує та аналізує різні інтерпретації та оцінки критиків щодо прочитаних романів;</i> Інформаційно-цифрова компетентність <i>використовує цифрові технології для створення презентацій за прочитаними творами;</i> Уміння вчитися <i>використовує словники, довідники для здобуття теоретичних знань про розвиток жанру роману;</i> Ініціативність і підприємливість

					Створює обкладинку або рекламу улюбленого роману, коментує свій задум; Соціальна та громадянська компетентності аналізує вплив соціуму на особистість; висловлює власну думку щодо суспільних і моральних питань, порушених у прочитаних творах; Обізнаність та самовираження у сфері культури зіставляє прочитані твори з екранізаціями, ілюстраціями тощо, критично оцінює їх; визначає особливості культури, які знайшли відбиток у романах XIX ст.
	V. ДРАМАТУРГІЯ КІНЦЯ XIX – ПОЧАТКУ XX СТ.	2			
17.	Зміни в драматургії на межі XIX–XX ст. Моріс Метерлінк як теоретик і практик «нової драми». Концепція символістського театру. Ідея одухотворення життя й відновлення втрачених зв'язків у драмі-феєрії «Синій птах» КР №3. РОМАН XIX СТ. ДРАМАТУРГІЯ КІНЦЯ XIX – ПОЧАТКУ XX СТ.	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу	Українська література, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаний компонент розуміє сутність кардинальних змін у драматургії на межі XIX–XX ст., ідейних та естетичних шукань представників «нової драми»; знає й коментує перебіг сюжету, розвиток дії (зовнішньої та внутрішньої); Діяльний компонент виокремлює новаторські риси в прочитаному творі; виявляє жанрові ознаки твору, розкриває особливості взаємодії різних елементів у них; з'ясовує значення символів у п'єсі; зіставляє розвиток європейської та української драми на межі XIX–XX ст.; висловлює погляди щодо особливостей «нової драми», а також прочитаних творів; Ціннісний компонент висвітлює актуальні проблеми, порушені у творі, інтерпретує їх на підставі власного досвіду, у проекції на сучасність; Ключові компетентності Спілкування державною мовою пояснює значення назви твору у зв'язку з його ідейно-художнім змістом Математична компетентність установлює причинно-наслідкові зв'язки між мотивами та діями героїв; Компетентності в природничих науках і технологіях знаходить у творі образи та символи, пов'язані зі світом природи та людської діяльності, розкриває їхній зміст і роль у тексті; Інформаційно-цифрова компетентність складає план тексту (простий, складний, цитатний); Уміння вчитися

					використовує додаткову літературу, пошукові системи для отримання нових знань; Ініціативність і підприємливість пропонує власні ідеї щодо розв'язання питань, порушених у творах «нової драми»; Соціальна та громадянська компетентності усвідомлює взаємозв'язок між розвитком суспільства і літературою; Обізнаність та самовираження у сфері культури зіставляє літературні твори з їхніми екранізаціями та театральними виставами; розкриває внесок митців у розвиток національної та світової культури.
	VI. МОДЕРНІЗМ	8			
18.	Модерністська проза початку XX ст. (загальна характеристика). М. Пруст, Дж. Джойс. Життя і творчий шлях Франца Кафки . Зображення відчуження особистості в новелі « Перевтілення ». Образ Грегора Замзи: проблемність, метафоричність, символічність.	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу	Історія, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаний компонент називає засновників модернізму в європейській прозі; <i>знає</i> світоглядні й естетичні засади модернізму; <i>розповідає про</i> основні віхи життя та творчості Ф. Кафки й М. О. Булгакова; <i>розуміє</i> художнє новаторство модерністської прози початку XX ст.; <i>наводить приклади</i> гротеску й сатири в прочитаних творах; Діяльнісний компонент виявляє традиції М. В. Гоголя у творчості Ф. Кафки; традиції Й. В. Гете, Г. С. Сковороди, Е. Т. А. Гофмана, М. В. Гоголя, Ф. М. Достоєвського в романі М. О. Булгакова; <i>розкриває</i> проблему відчуження особистості в новелі «Перевтілення», абсурдність радянської дійсності в романі «Майстер і Маргарита»; <i>характеризує</i> образ Замзи як «автопортрет» письменника й уособлення «маленької людини» XX ст.; <i>аналізує</i> образи майстра й Маргарити; <i>досліджує</i> проблематику, образну систему, особливості композиції і стилю прочитаних творів; <i>характеризує</i> центральну метафору новели «Перевтілення»; світ радянської дійсності, біблійної давнини й фантастичної «дияволіали» в романі «Майстер і Маргарита»; <i>висвітлює</i> зв'язки М. О. Булгакова з Україною; Ціннісний компонент осмислює трагізм долі митця (майстра) в романі М. О. Булгакова; <i>критично ставиться</i> щодо зображеного в новелі «Перевтілення» світового буття як абсурдного; <i>робить висновки</i> щодо ролі прочитаних творів
19-20	Розкриття у новелі Франца Кафки «Перевтілення» світового буття як абсурдного. Особливості композиції, функції фантастики. Характерні риси стилю Ф. Кафки, поєднання реалістичних і міфологічних елементів у гротескному світі.	4	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу		
21.	Життєвий і творчий шлях Михайла Булгакова . М. Булгаков і Україна. Роман « Майстер і Маргарита » як «роман-лабіринт» зі складною філософською проблематикою. Культурні та літературні джерела твору.	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу		
22-23	Взаємодія трьох світів у романі Михайла Булгакова «Майстер і Маргарита»: світ радянської дійсності, біблійної давнини та фантастичної «дияволіали». Особливості композиції («роман у романі») та оповідної	4	Словесні, наочні, практичні. Облік знань (контрольна робота); розвиток мовлен-		

	структури. Морально-філософський зміст «єршалаїмських» розділів твору. Трагізм долі митця (майстра). Проблеми кохання й творчості. КР №4. Контрольний твір-роздум на одну з тем: “Проблема відчуження особистості в новеллі Ф. Кафки “Перевтілення” або “Абсурдність радянської дійсності в романі М.Булгакова ” “Майстер і Маргарита”. (твір)		ня		для сучасного читача. Ключові компетентності Спілкування державною мовою <i>обговорює</i> прочитані твори, <i>тлумачить</i> поняття «модернізм», «роман у романі», «гротеск», «сатира», <i>готує</i> власні сентенції щодо прочитаних творів у різних жанрах усного й письмового мовлення; Спілкування іноземними мовами <i>читає, наводить цитати</i> з прочитаних творів іноземною мовою, <i>порівнює</i> оригінал і переклад творів (за умови володіння іноземною мовою); Математична компетентність на підставі прочитаного <i>виокремлює</i> головну та другорядну інформацію; Інформаційно-цифрова компетентність <i>знає та використовує</i> електронні сайти українських бібліотек, де представлені переклади творів Ф. Кафки і М. О. Булгакова; <i>створює</i> електронну продукцію (мультимедійні презентації, буктрейлери тощо) для популяризації творів Ф. Кафки та М. О. Булгакова; Уміння вчитися <i>використовує</i> різні джерела довідкової інформації (словники, енциклопедії, он-лайн ресурси) для отримання нових знань; Ініціативність і підприємливість <i>обговорює</i> прочитані твори в парах і групах, <i>працює в команді</i>; Соціальна та громадянська компетентності <i>висловлює</i> власну позицію щодо порушених у творах суспільних та моральних проблем; Обізнаність та самовираження у сфері культури <i>порівнює</i> втілення сюжетів творів Ф. Кафки і М. О. Булгакова у різних видах мистецтва;<i>усвідомлює</i> роль спадщини Ф. Кафки і М. О. Булгакова для розвитку світової культури; Екологічна грамотність і здорове життя <i>розуміє</i> значення читання художньої літератури для духовного здоров'я людини як засобу протидії насильству, аморальності, агресії та іншим негативним явищам сучасного світу.
24.	VII. ШЕДЕВРИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЛІРИКИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XX СТ.	10			
25-26	Розмаїття течій модернізму й авангардизму в європейській ліриці XX ст. Творчість Гійома Аполлінера, Райнера Марії Рільке,	4	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового	Історія, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаннєвий компонент

	Федеріка Гарсія Лорки		матеріалу		
27.	Срібна доба російської поезії: течії, здобутки, долі митців. Творчість Анни Андріївни Ахматової, Томас Стернз Еліот (1888-1965) Авангардистські й модерністські тенденції в поезії на початку XX ст.	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу		дає стислу характеристику модернізму й авангардизму в літературі; <i>знає</i> течії модернізму й авангардизму, їхніх видатних представників, основні етапи життєвого і творчого шляху письменників; Діяльнісний компонент визначає провідні теми й мотиви в ліриці митців; <i>розкриває</i> особливості світобачення письменників; <i>характеризує</i> образи ліричних героїв (героїнь); <i>висвітлює</i> зв'язки поетів з Україною, українські теми й мотиви в їхній ліриці; Ціннісний компонент <i>обґрунтовує</i> власне судження, <i>обстоює</i> думку в обговоренні (дискусії); <i>робить висновки</i> щодо загальнолюдського й національного в ліриці поетів; Ключові компетентності Спілкування державною мовою <i>знає</i> українські переклади творів митців, <i>визначає</i> їхню художню специфіку; Спілкування іноземними мовами <i>має</i> загальні уявлення про своєрідність оригіналів творів митців (специфіка назв, синтаксису, ритмомелодики, образності тощо); Математична компетентність <i>порівнює</i> модернізм і авангардизм (у вигляді схеми, таблиці); Інформаційно-цифрова компетентність <i>створює</i> літературний портрет письменника, <i>представляє</i> свою роботу у вигляді самостійно створеної продукції (презентації, обкладинки видання, постера тощо); Ініціативність і підприємливість <i>створює</i> рекламу улюбленого поетичного твору або збірки (книжки) митця; Соціальна та громадянська компетентності <i>визначає</i> роль творчої спадщини поетів у ствердженні суспільно значущих ідей для свого часу та сучасності; <i>розкриває</i> сутність авторської позиції, <i>усвідомлює</i> значущість боротьби письменників за мир, свободу, духовність; Обізнаність та самовираження у сфері культури <i>аналізує</i> літературні явища в контексті доби, у зв'язках з історією літератури й культури; <i>знає і коментує</i> твори різних видів мистецтва в аспекті

					розвитку течій модернізму й авангардизму; Екологічна грамотність і здорове життя усвідомлює цінність духовно-емоційного світу людини, значення поезії для його розвитку; осмислює взаємозв'язок усього живого на світі, важливість збереження природи як середовища, необхідного для життя людини.
28-29	Творчість Гійома Аполлінера, Райнера Марії Рільке, Федеріка Гарсія Лорки, Олександра Олександровича Блока, Анни Андріївни Ахматової, Володимира Володимировича Маяковського, Бориса Леонідовича Пастернака (тести) КР №5. ШЕДЕВРИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЛІРИКИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.	4	Облік знань (контрольна робота). Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу	Історія, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаннєвий компонент виразно читає, коментує, аналізує літературні твори; Діяльнісний компонент розкриває особливості художньої побудови творів, характеризує ідейно-тематичний зміст, сюжет, проблематику творів, художні образи; визначає антивоєнний пафос творів, авторську позицію; Ціннісний компонент аналізує теми та актуальні проблеми творів, висловлює власні судження щодо питань, порушених у творах митців, бере участь в обговоренні проблематики прочитаних текстів; Ключові компетентності Спілкування державною мовою розкриває поняття «епічний театр», пояснює значення назв творів у зв'язку з їхнім ідейно-художнім змістом; Спілкування іноземними мовами наводить висловлювання видатних діячів України та світу щодо проблеми війни та миру іноземною мовою (якою володіють), коментує їх; Математична компетентність створює таблиці, схеми; розкриває внутрішній зв'язок між епізодами, образами творів; Інформаційно-цифрова компетентність використовує Інтернет для розширення уявлень про зв'язки письменників з Україною, утілення сюжетів творів митців в інших видах мистецтва; Ініціативність і підприємливість висловлює критичну думку щодо збагачення матінки Кураж за рахунок війни, вияву меркантилізму, прагматизму в людських стосунках; розпізнає уявні і справжні життєві цінності, висловлює власне судження щодо цього;
30.	VIII. Антиутопія у світовій літературі. Розвиток жанру антиутопії у ХХ ст.: ознаки та представники. Критика згубних наслідків соціалістичного експерименту та радянської ідеології втілена в антиутопіях «Ми» (1920) Є. Зам'ятіна; «R.U. R» (1920) К. Чапека; «Дияволяда», «Фатальні яйця», «Собаче серце» (1924-1925), «Майстер і Маргарита» (1928-1940) М. Булгакова; «Чевенгур» (1926-1929), «Котлован» (1929-1930) А. Платонова; «Який чудесний світ новий!» (1932) О. Гакслі; «Колгосп тварин» (1945) і «1984» (1949) Джорджа Орвелла; «451 градус за Фаренгейтом» (1953) Р. Бредбері; «Говорить Москва» (1962) Ю. Данієля та ін.	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу		

					критично оцінює вчинки та висловлювання героїні п'єси Б. Брехта; Соціальна та громадянська компетентності визначає історичну основу творів, їхню актуальність для сьогодення; Обізнаність та самовираження у сфері культури виявляє засоби художнього відображення трагедії Другої світової війни у творах письменників ХХ ст.; Екологічна грамотність і здорове життя висловлює судження про цінність людського життя; виявляє у творах провідні символи, які спрямовані на протест проти війни й захист миру, розкриває їхній зміст.
	ІХ. ПРОБЛЕМА ВІЙНИ І МИРУ В ЛІТЕРАТУРІ ХХ СТ.	10			
31.	Генріх Белль (1917–1985). «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...». Життєвий і творчий шлях письменника. Засудження антигуманної сутності Другої світової війни в оповіданні «Подорожній, коли ти прийдеш у Спа...». Образ школи як художня модель нацистської Німеччини. Символічний зміст назви оповідання, її зв'язок з історією Спарти. Форма твору (внутрішній монолог). Образ головного героя. Художні деталі. Підтекст. Авторська позиція.	2	Словесні, наочні, практичні. Позакласне читання	Історія, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаний компонент <i>виразно читає, коментує, аналізує літературні твори;</i> Діяльнісний компонент <i>розкриває особливості художньої побудови творів; характеризує ідейно-тематичний зміст, сюжет, проблематику творів; виокремлює в тексті ключові епізоди; характеризує та порівнює художні образи, виявляє засоби їх створення; визначає антивоєнний пафос творів, авторську позицію;</i> Ціннісний компонент <i>аналізує теми та актуальні проблеми творів, висловлює власні судження щодо питань, порушених у творах митців, бере участь в обговоренні проблематики прочитаних текстів;</i> Ключові компетентності Спілкування державною мовою <i>розкриває поняття «епічний театр», пояснює значення назв творів у зв'язку з їхнім ідейно-художнім змістом;</i> Спілкування іноземними мовами <i>наводить висловлювання видатних діячів України та світу щодо проблеми війни та миру іноземною мовою (якою володіє), коментує їх;</i> Математична компетентність <i>створює таблиці, схеми; розкриває внутрішній зв'язок між епізодами, образами творів;</i> Інформаційно-цифрова компетентність
32-33	Пауль Целан (1920 – 1970). «Фуга смерті». Віхи життя й творчості Пауля Целана. «Фуга смерті» – один із найвідоміших творів про Голокост. Художнє новаторство митця. Ключові метафори («чорне молоко світання», «могила в повітрі») як відтворення жакливної реальності Освенціму. Прийом протиставлення. Провідні мотиви та їхня роль у творі. Трансформація біблійних образів і мотивів у творі. (ТЛ) Епічний театр, підтекст, мотив, композиція.	4	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу		

	(ЛК) «Матінка Кураж та її діти» в театрі й кіно. Зображення згубності війни в документалістиці й творах мистецтва. (УС) Друга світова війна у творах української літератури. Г. Белль і Україна. Пауль Целан і Україна. (ЕК) Зіставлення образів. (МЗ) Історія, художня культура.				використовує Інтернет для розширення уявлень про зв'язки письменників з Україною, утілення сюжетів творів митців в інших видах мистецтва; Ініціативність і підприємливість критично оцінює вчинки та висловлення героїні п'єси Б. Брехта; розпізнає уявні і справжні життєві цінності, висловлює власне судження щодо цього; Соціальна та громадянська компетентності усвідомлює підступність стратегії завойовників; визначає історичну основу творів, їхню актуальність для сьогодення; Обізнаність та самовираження у сфері культури виявляє засоби художнього відображення трагедії Другої світової війни у творах письменників ХХ ст.; з'ясовує особливості діалогу культур у часі; Екологічна грамотність і здорове життя висловлює судження про цінність людського життя; виявляє у творах провідні символи, які спрямовані на протест проти війни й захист миру, розкриває їхній зміст.
34-35	(ПЧ) Позакласне читання Кінлі Томас "Список Шиндлера" КР №6. Контрольний твір-роздум на одну з тем.	4			
	Х. ЛЮДИНА ТА ПОШУКИ СЕНСУ ІСНУВАННЯ В ПРОЗІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.	2			
36.	Загальна характеристика провідних тенденцій прози другої половини ХХ ст. Ернест Міллер Гемінгвей (1899 – 1961). «Старий і море». Віхи життя й творчості митця. «Кодекс честі» героїв Е. М. Гемінгвея. Реалістичний, міфологічний і філософський плани повісті «Старий і море». Показ драматичних суперечностей людського буття; його осмисленості й абсурдності, перемог і поразок, величчя й слабкості, протистояння природі та єдності з нею. Символіка об-	2	Словесні, наочні, практичні. Вивчення нового матеріалу	Історія, художня культура	Студент / студентка Предметні компетентності Знаннєвий компонент знає основні відомості про життя і творчість Е. М. Гемінгвея, Г. Гарсія Маркеса; розуміє значення творчості письменників у світовому літературному процесі; Діяльнісний компонент аналізує ідейно-тематичний зміст, сюжет, композицію, проблематику художніх творів; характеризує персонажів творів, стильові особливості прочитаних

	разів (риба, море, рибалка, хлопчик та ін.). Образ Сантьяго. СENSE фіналу та назви повісті. Новаторство прози Е. М. Гемінґвея: особливості оповіді, «принцип айсберга» та ін. Ознаки притчі у повісті.				текстів; <i>визначає</i> філософсько-символічний підтекст прочитаних творів; <i>розкриває</i> характерні ознаки творів, СENSE фіналу та назви, роль ліричного монологу в епічному творі; <i>характеризує</i> національний колорит художнього твору; <i>аргументує</i> , чому повість «Старий і море» називають повістю-притчею; <i>розкриває</i> роль чайної церемонії у повісті «Тисяча журавлів»; <i>узагальнює</i> результати аналізу прочитаних творів;
37.	Габріель Гарсія Маркес (1927 – 2014). «Стариган із крилами». Короткі відомості про життя митця, лауреата Нобелівської премії. Специфіка «магічного реалізму» Г. Гарсія Маркеса. Синтез реального і фантастичного в оповіданні Г. Гарсія Маркеса «Стариган із крилами». Відображення моральної деградації людства. Філософсько-етичний СENSE зустрічі янгола з людьми. Символічний зміст образу янгола. Ідея прагнення до внутрішнього вдосконалення, морального відродження, повернення до вічних цінностей. СENSE фіналу та назви оповідання.				<i>узагальнює</i> результати аналізу прочитаних творів; Ціннісний компонент <i>усвідомлює цінність</i> людського життя, гідності, національної самобутності, рідної культури й культурного різноманіття світу; <i>обговорює</i> філософсько-етичні проблеми, порушені у творах; <i>висловлює</i> судження щодо СЕНСУ людського буття, морального вибору людини; <i>обґрунтовує</i> свою думку щодо специфіки зображення у творах взаємин людини і природи; <i>робить висновки</i> про значення прочитаних творів для духовного зростання особистості. Ключові компетентності Спілкування державною мовою <i>тлумачить</i> поняття «повість-притча», «магічний реалізм», «підтекст твору», «національний колорит»; <i>розширює</i> свій лексикон завдяки новим словам і висловам, наявним у прочитаних творах; Спілкування іноземними мовами <i>читає</i> уривки з повісті «Старий і море» Е. М. Гемінґвея в оригіналі (за умови володіння англійською мовою), <i>зіставляє</i> їх з українськими перекладами; Математична компетентність <i>доводить аксіому</i> «Сила нації – у національних традиціях»; Компетентності в природничих науках і технологіях <i>критично оцінює</i> взаємини людини й природи, зображені в прочитаних творах Інформаційно-цифрова компетентність <i>застосовує</i> цифрові технології для пошуку необхідної інформації; <i>створює</i> електронну продукцію (презентації, постери тощо) для популяризації прочитаних творів; Обізнаність та самовираження у сфері культури <i>розуміє</i> роль прочитаних творів у популяризації національної культури

					автора, а також розвитку світової культури; <i>порівнює</i> національні традиції українського і японського народів; <i>висвітлює</i> вплив Е. М. Гемінґвея на український культурний простір; Екологічна грамотність і здорове життя <i>усвідомлює</i> єдність людини з природою як необхідну умову її здорового життя. Уміння вчитися <i>використовує</i> різні джерела довідкової інформації (словники, енциклопедії, он-лайн ресурси) для отримання нових знань; Соціальна та громадянська компетентності <i>оцінює</i> взаємини героїв зі світом, природою, іншими людьми; <i>аналізує</i> лейтмотив повісті «Старий і море» (людина, яка не здається); <i>усвідомлює</i> роль випробувань у житті особистості; <i>робить висновки</i> на основі аналізу оповідання «Стариган із крилами» щодо умов ефективного розвитку суспільства (повага до особистості, відсутність дискримінації тощо); <i>розуміє</i> значення збереження національних традицій як могутніх чинників єднання і розвитку нації; <i>критично ставиться</i> до спроб сучасної вульгаризації національних традицій (за повістю «Тисяча журавлів»); <i>висловлює думки</i> щодо моральних і соціальних проблем, порушених у творах; <i>усвідомлює</i> роль випробувань у житті особистості; Обізнаність та самовираження у сфері культури <i>усвідомлює</i> цінність національної самобутності, рідної культури і культурного розмаїття світу; <i>розуміє</i> роль прочитаних творів у популяризації національних традицій різних країн і народів, а також розвитку світової культури; <i>порівнює</i> національні традиції українського і японського народів; <i>висвітлює</i> вплив Е. М. Гемінґвея на український культурний простір; Екологічна грамотність і здорове життя <i>висловлює</i> судження про цінність людського життя; <i>усвідомлює</i> єдність людини з природою як необхідну умову її здорового життя.
	XI. ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XX – ПОЧАТКУ XXI СТ. (9 год.)	2			
38.	Модерністські та неоавангардистські тенденції в драматургії другої пол.	2	Словесні, наочні, практичні. Ви-	Історія, художня	Студент / студентка Предметні компетентності

	XX ст. Формування «театру абсурду» як явища театрального авангарду в 1950-1960-х рр., його провідні ознаки. «Абсурд» як центральна категорія нової театральної естетики. Жанрові новації (драма-притча, трагікомедія та ін.). Значення іронії, гротеску у творах. Ф. Дюрренмат. «Гостина старої дами» або Е. Йонеско. «Носороги» Фрідріх Дюрренматт (1921 – 1990). «Гостина старої дами». Короткі відомості про швейцарського письменника Ф. Дюрренматта. Художнє дослідження феномена влади – філософсько-етичне підґрунтя драматургії Ф. Дюрренматта. Алегорично-моральний зміст сюжету п'єси «Гостина старої дами». Проблема сенсу життя окремої людини, спокутування боргів минулого, права сили в контексті духовного досвіду повоєнної Європи. Критика влади грошей у конформістському суспільстві. Художня своєрідність твору (гротеск, умовність, символіка). Ежен Йонеско (1909–1998). «Носороги». Короткі відомості про румунського та французького письменника Ежена Йонеско. Зображення духовної та інтелектуальної спустошеності сучасного суспільства – провідна тема творчості драматурга. Символічний сенс сюжету п'єси «Носороги». Сатирично-гротескне змалювання процесу «омасовлення» людей. Тема втрати індивідуальності під тиском масової свідомості. Сутність опору Беранже. Сенс центральної метафори у творі. Література постмодернізму	вчення нового матеріалу	культура	Знаннєвий компонент знає світоглядні й естетичні засади «театру абсурду», його ознаки; розуміє передумови розвитку постмодернізму, визначає основні принципи його поетики; називає найвідоміших письменників літератури другої половини XX – початку XXI ст.; розрізняє явища масової та елітарної культури, наводить приклади; розповідає про зв'язки письменників з Україною; Діяльнісний компонент аналізує проблематику, образну систему, художні особливості прочитаних творів; характеризує образи персонажів; розкриває зміст символів, метафор у прочитаних творах; виявляє риси абсурдистської драми, літератури постмодернізму, роль гротеску та фантастики в текстах; з'ясовує особливості стилю митців; веде діалог щодо проблем, порушених у прочитаних творах; Ціннісний компонент усвідомлює художню цінність прочитаних творів; обговорює проблеми морального вибору, сенсу людського життя; робить висновки щодо значення творів для розвитку культури й формування сучасного читача. Ключові компетентності Спілкування державною мовою обговорює прочитані твори, тлумачить поняття «театр абсурду», «постмодернізм», «інтертекстуальність», «магічний реалізм», готує власні сентенції щодо прочитаних творів у різних жанрах усного і письмового мовлення; збагачує власне мовлення, читаючи українські переклади творів; Математична компетентність на підставі прочитаного виокремлює головну та другорядну інформацію; Інформаційно-цифрова компетентність знає електронні сайти українських бібліотек, використовує їх у процесі навчання й читання художньої літератури; створює електронну продукцію (мультимедійні презентації, буктрейлери тощо); Уміння вчитися використовує різні джерела довідкової інформації (словники, енциклопедії, он-лайн ресурси) для отримання нових знань;
--	--	-------------------------	----------	--

	Постмодернізм – одне з найяскравіших літературних явищ останніх десятиліть XX – початку XXI ст. Соціоісторичні, культурно-філософські та естетичні чинники розвитку постмодернізму в художній літературі. Основоположні принципи постмодерністської поетики. Найяскравіші представники постмодерністської прози (У. Еко, Дж. Фаулз, М. Павич, Х. Кортасар, Дж. Хеллер, І. Кальвіно, П. Зюскінд, К. Рансмайр, М. Кундера, та ін.). Постмодерністське мистецтво та елітарна й масова культура. Милорад Павич (1929 – 2009). «Скляний равлик». Короткі відомості про митця. Утілення в оповіданні «Скляний равлик» рис постмодернізму. Можливість вибору шляхів читання твору як вияв характерної для постмодерністської літератури гри письменника з текстом і читачем, «відмови від монопольного права автора на істину». Варіанти фіналу твору як ознака стилю М. Павича. Значення центральної метафори. (ТЛ) «Театр абсурду», постмодернізм, інтертекстуальність, «магічний реалізм». (ЛК) Літературні твори другої половини XX ст. в кіно й театрі. (УС) Українські переклади й видання творів Ф. Дюрренматта й Павича. Ф. Дюрренматт і Україна. М. Павич і Україна (ЕК) Зіставлення персонажів, символів, метафор. (МЗ) Історія, художня культура.			Ініціативність і підприємливість обговорює прочитані твори у парах і групах, бере на себе ініціативу під час обговорення дискусійних питань; працює в команді; Соціальна та громадянська компетентності з повагою ставиться до культурних надбань інших народів; Обізнаність та самовираження у сфері культури порівнює прочитані твори та їхнє втілення в інших видах мистецтва.
39-40	СУЧАСНА ЛІТЕРАТУРА В ЮНАЦЬКОМУ ЧИТАННІ Джон Майкл Грін (нар. 1977). «Провина	4	Облік знань (контрольна робота) Словесні, наочні,	Студент / студентка Предметні компетентності Знаний компонент

	зірок». Д. Грін – американський письменник, автор книжок для підлітків та молоді, відеоблогер. «Провина зірок» – розповідь про історію кохання невиліковно хворих юнака та дівчини. Образи головних героїв. Ідея цінності життя. Символіка назви твору. Ліризм, іронічність оповіді. КР №6. Контрольний твір-роздум на одну з тем:	практичні. Повторення й узагальнення вивченого матеріалу	<i>називає</i> сучасних зарубіжних письменників, твори яких увійшли в коло юнацького читання; <i>знає</i> окремі факти життя сучасних зарубіжних письменників; зміст прочитаних творів; <i>розуміє</i> зв'язок творчості письменника з національними літературними традиціями та сучасними тенденціями світової літератури; Діяльнісний компонент <i>аналізує</i> ідейно-тематичний зміст, сюжет, композицію, проблематику художніх творів; <i>характеризує</i> образи персонажів; <i>порівнює</i> прочитані твори з текстами дотичної тематики та проблематики, розглянутими в курсах зарубіжної та української літератури; Ціннісний компонент <i>коментує</i> художні образи, у яких утілено позитивні й негативні явища; <i>висловлює судження</i> про особливості стилю письменників, їхню роль в історії національної та світової культури; Ключові компетентності Спілкування державною мовою <i>пояснює</i> символічний зміст назв творів; Спілкування іноземними мовами <i>використовує</i> іноземні сайти для пошуку інформації про митців та їхні твори; Математична компетентність <i>класифікує</i> прочитані твори за жанровою належністю; Інформаційно-цифрова компетентність <i>використовує</i> ресурси Інтернету для створення доповіді, презентації; Уміння вчитися <i>створює</i> учнівський проект; Ініціативність і підприємливість <i>висловлює</i> власні ідеї щодо залучення молоді до читання, <i>реалізує</i> їх, розміщуючи в соцмережах актуальну інформацію про цікаві книжки різних країн і народів; Соціальна та громадянська компетентності <i>аналізує</i> соціальні, моральні, політичні, історичні проблеми, порушені у прочитаних творах, <i>висловлює судження</i> про них; Обізнаність та самовираження у сфері культури <i>сприймає</i> твори сучасної літератури в контексті культури країни, яку репрезентує художній твір;
--	---	---	---

					зіставляє літературні твори з їхнім утіленням у різних видах мистецтва (кіно, театр, образотворче мистецтво); Екологічна грамотність і здорове життя коментує результати людської діяльності в природному та суспільному середовищі, відображені у творах літератури.
--	--	--	--	--	---

Зведені дані

Курс	І курс		Усього го- дин
Семестр	I	II	
Усього годин на дисципліну	34	46	80
Контрольні роботи у формі:	6	6	12
• контрольного класного твору;	2	2	4
• виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання)	2	2	4
Заняття розвитку мовлення	2 (1у+1п; у межах текстурального вивчення)	2 (1у+1п; у межах текстурального вивчення)	4
Заняття позакласного читання	2	2	4

Рекомендована література ОСНОВНА

Законодавчі і нормативні акти

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти ([Постанова Кабінету Міністрів України](#) від 23. 11. 2011 р. [№ 1392](#)) // Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – 2012. – № 4-5. – С. 3-56; [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п>.

2. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednyaua-sch-2016/koncepciya.html>

Підручники (навчальні посібники)

1. Кадоб'янська Н. М. Зарубіжна література. Рівень стандарту : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / Н. М. Кадоб'янська, Л. М. Удовиченко. – Х. : ТОВ «СИЦІЯ», 2018. – 256 с. : іл.

2. Ковбасенко Ю. І. Зарубіжна література : Підручн. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закладів (рівень стандарту). – К. : Грамота, 2010. – 280 с. : іл.

3. Міляновська Н. Р. М. Зарубіжна література. Рівень стандарту : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти – Тернопіль : Астон, 2018. – 256 с. : іл.

4. Ніколенко О. Зарубіжна література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти / Ольга Ніколенко, Людмила Ковальова, Людмила Юлдашева, Дмитро Лебедь, Ольга Орлова, Катерина Ніколенко. – К. : Грамота, 2019. – 192 с. : іл.

Монографії, посібники, словники, довідники

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. [за ред. М. Зубрицької]. – Львів, 2001.

2. Бандура О. Теорія літератури в тезах, дефініціях, таблицях: Навчальний довідник / О. Бандура, Г. Бандура. – К., 2008.

3. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / Г. Блум; [пер. з англ. під загальною редакцією Р. Семківа]. – К., 2007.

4. Волошина Н. Й. Наукові основи методики літератури: Посібник / Н. Й. Волошина, О. М. Бандура, О. А. Гальонка та ін.; [за ред. Н. Й. Волошиної] – К., 2002.

5. Волошук Е. Технэ майевтике: Теория и практика анализа литературного произведения / Е. Волошук, Б. Бегун // Тема. – 1997. – № 1–2.

6. Галич О. А. Теорія літератури: підручник для студ. філол. спец. вищ. навч. закладів / О. А. Галич, В. М. Назарець, Є. М. Васильєв. 4-те вид., стереотип. – К., 2008

7. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навчальний посібник / Г. Й. Давиденко, Г. М. Стрельчук, Н. І. Гринчак. – К., 2011.

8. Денисова Т. Історія американської літератури ХХ століття : навч. посібник / Т. Денисова. – К., 2012.

9. Зарубіжна література ХІХ століття: посібник [за ред. О. М. Ніколенко, В. І. Мацапури]. – К., 1999.

10. Зарубіжна література ХХ століття: Посібник [за ред. О. М. Ніколенко, Т. М. Конєвої]. – К., 1998.

11. Зубрицька М. Ното legens: читання як соціокультурний феномен / М. Зубрицька. – Львів, 2004.

12. Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: навчальний посібник / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. – К., 2010.

13. Ковбасенко Ю. І. Г. Флобер «Пані Боварі». А. Доде. Цикл творів про Тартарена: матеріали до уроків літератури. 10 клас / Ю. І. Ковбасенко // Відродження. Мови, літератури, історія народів України у національних школах. – К., 1994.

14. Ковбасенко Ю. І. Життєвий і творчий шлях Ф. Достоевського. «Злочин і кара» як філософський поліфонічний соціально-психологічний роман / Ю. І. Ковбасенко // Зарубіжна література. – К. – 2010. – № 26.

15. Ковбасенко Ю. І. Література постмодернізму: штрихи до портрету/ Ю. І. Ковбасенко // *Acta Neophilologica*. – 2009. – XI. – Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.
16. Ковбасенко Ю. І. Літературний канон і курикулум літературної освіти: світовий досвід і український шлях (ч. I – світовий досвід) / Ю. І. Ковбасенко// *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*, 2011. – № 9.
17. Ковбасенко Ю. І. Світова література: штрихи до історико-літературного портрета. Франц Кафка. Джеймс Джойс / Ю. І. Ковбасенко // *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. - 2011. – № 7-8.
18. *Лексикон загального та порівняльного літературознавства* [за ред. А. Волкова]. – Чернівці, 2011.
19. *Літературознавча енциклопедія: у 2-х томах* [автор-укладач Ю. І. Ковалів]. – К., 2007.
20. *Літературознавчий словник-довідник* / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К., 1997.
21. Матвійшин В. Г. Український літературний європеїзм / В. Г. Матвійшин. – К., 2009.
22. Мірошніченко Л. Ф. Зарубіжна література. Позакласні заходи. 9-11 кл. : Посібник для вчителя / Л. Ф. Мірошніченко, Ю. М. Дишлюк. – Харків, 2004.
23. Мойсеїв І. Зарубіжна література в людинотворчому вимірі / І. Мойсеїв. – К, 2003.
24. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ ст. Зарубіжна література / М. Моклиця. – Луцьк, 1999.
25. Моклиця М. Основи літературознавства: посібник для студентів / Марія Моклиця. – Тернопіль, 2002.
26. Наливайко Д. С. Про співвідношення «декадансу», «модернізму», «авангардизму» / Д. С. Наливайко // *Слово і час*. – 1997. – № 11–12.
27. Ніколенко О.М. Від Флобера до Аполлінера. Французька література другої половини ХІХ – початку ХХ ст. / О.М. Ніколенко. – К., 2005.
28. Ніколенко О. М. Зарубіжна література: Тести: посібник / О. М. Ніколенко, О. В. Орлова, Т. М. Конєва. та ін. – К., 2007.
29. Ніколенко О. М. Поезія французького символізму: Ш. Бодлер, П. Верлен, А. Рембо / О. М. Ніколенко. – Х., 2003.
30. Ніколенко О. М. Книжки, які рятують світ. Маркус Зузак і його роман «Книжковий злодюжка» / О.М. Ніколенко // *Всесвітня література в школах України*. – 2015. - № 5. – С. 3-6.
31. Ніколенко О. М. Художність в оцінці творів мистецтва / О. М. Ніколенко // *Всесвітня література в сучасній школі*. – 2014. – № 3. – С. 9–10.
32. Ніколенко О. М., Мацапура В. І. Літературні епохи, напрями, течії / О. М. Ніколенко, В. І. Мацапура. – К., 2004.
33. Ніколенко О. Н., Мелашенко М. П. Імпрессионизм в творчестве Б. Пастернака / О. Н. Ніколенко, М. П. Мелашенко. – Полтава, 2014.
34. Ніколенко О. М., Філіна І. О. Філософія життя у китайській та японській літературах / О. М. Ніколенко, І. О. Філіна. – Х., 2003.
35. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. Жадання влади / Ф. Ніцше [пер. з нім. А. Онишка, П. Таращука]. – К., 2003.
36. Нямцу А. Е. Основы теории традиционных сюжетов / А. Е. Нямцу. – Черновцы, 2003.
37. Оліфіренко С. М. Мандрівка Інтернет-сторінками зарубіжної літератури: Посібник для вчителів і учнів 8–11 класів / С. М. Оліфіренко – К., 2007.
38. Ортега-и-Гасет Х. Дегуманизация искусства / Х. Ортега-и-Гасет // *Самосознание европейской культуры XX века: Мыслители и писатели Запада о месте культуры в современном обществе*. – М., 1991.
39. Павличко С. Д. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. – К., 2001.
40. Ситченко А. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу / А. Ситченко. – К., 2004.
41. *Словник художніх засобів і тропів* [автор-укладач В. Ф. Святовець]. – К., 2011.
42. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці: в 3 книгах / Дж. Стайн. – Львів, 2003.
43. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія [за заг. ред.

Д. С. Наливайка]. – К., 2009.

44. Таранік-Ткачук К. В. Від Вітмена до Маркеса: Матеріали до уроків зарубіжної літератури / К. В. Таранік-Ткачук. – Тернопіль, 2005.

45. Ткаченко А. О. Мистецтво слова. (Вступ до літературознавства): підручник для гуманітаріїв / А. О. Ткаченко. – К., 1997.

46. Чижевський Д.І. Історія української літератури / Д.І. Чижевський. – К., 2003.

47. Чижевський Д. І. Порівняльна історія слов'янських літератур / Д. І. Чижевський. – К., 2005.

48. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література від античності до початку XIX сторіччя: Історико-естетичний нарис / Б. Б. Шалагінов. – К., 1994.

49. Шалагінов Б. Б. Шлях Гете. Життя, філософія, творчість: Посібник для вчителя / Б.Б. Шалагінов. – Харків, 2003.

Періодичні фахові видання

1. Всесвіт: фаховий журнал світової літератури. – К.: Видавничий дім «Всесвіт»: <http://vsesvit-journal.com>

2. Всесвітня література в школах України: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. – К.: Педагогічна преса: <https://pedpresa.ua/project/vsesvit-literatura/>

3. Зарубіжна література в школах України: науково-методичний журнал: <https://zl.kiev.ua/pro-zhurnal/>

4. Слово і Час: науково-теоретичний журнал. – К.: Національна академія наук України, Інститут літератури імені Тараса Шевченка, Національна спілка письменників України: <http://www.ilnan.gov.ua/index.php/uk/periodyka1/item/805-slovo-i-chas>

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>

2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/

3. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого: <http://www.nplu.org/>

4. Львівська обласна бібліотека для дітей: <https://lodb.org.ua/>

5. Бібліотека української літратури: <https://www.ukrlib.com.ua/world/?let=12>